

Nybro kommun
kommun@nybro.se

Rektorn vid Kristvallabrunns skola

Beslut för grundskola

efter tillsyn i Kristvallabrunns skola
i Nybro kommun

Tillsyn i Kristvallabrunns skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Nybro kommun under hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Kristvallabrunns skola besöktes av Skolinspektionen den 16 november 2012.

Fakta om skolan

Kristvallabrunns skola ligger i samhället Kristvallabrunn drygt en mil från tätorten Nybro. I skolan, som omfattar förskoleklass och grundskola årskurs 1–6, finns vid tiden för Skolinspektionens tillsyn 37 elever. Sex av dessa elever går i förskoleklass. Skolan har två åldersblandade grundskoleklasser, en klass för elever i årskurserna 1-3 och en för årskurserna 4–6. Skolan leds av en rektor som också är rektor för Transtorps skolan.

Skolans egna resultatsammanställningar för år 2012 visar att nästan samtliga elever i årskurs 3 nådde kunskapskraven i ämnena svenska och matematik samt att alla elever i årskurs 6 nådde minst kunskapskraven i samtliga ämnen. Vidare framgår av motsvarande sammanställningar för år 2011 att samtliga elever i årskurs 3 och 5 nådde de nationella målen det året.

Helhetsbedömning

Tillsynen av Kristvallabrunns skola visar att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Detta märks bland annat i skolans projektinriktade arbetssätt och i arbetet med lokala pedagogiska planeringar. Rektorn och lärarna tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Det är dock viktigt att dokumentationen av detta arbete ger en samlad bild av utbildningens kvalitet inom skolenheten.

Skolan uppvisar goda kunskapsresultat i samtliga ämnen. Resultatsammanställningar från skolan visar att samtliga elever, enstaka elev undantagen, når de kunskapskrav som minst ska uppnås. För att snabbt kunna ge stöd till elever som riskerar att inte nå dessa kunskapskrav begär rektorn varje månad in underlag från klasslärarna avseende elevernas kunskapsutveckling i samtliga ämnen. Utredning görs om det uppmärksammas att en elev riskerar att inte nå kunskapskraven. Om den pedagogiska utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd utarbetas åtgärdsprogram som följs upp och utvärderas. Rektorn måste dock se till att de åtgärdsprogram som utarbetas är utformade enligt författningarnas krav. Det är viktigt eftersom ett åtgärdsprogram syftar till att säkerställa att en elevs behov av särskilt stöd tillgodoses.

Den skriftliga individuella utvecklingsplanen utgör en del i skolans arbete med att ge alla elever den ledning och stimulans de behöver i sitt lärande, för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Utvecklingsplanerna som utarbetats vid Kristvallabrunns skola behöver emellertid förbättras eftersom de inte alltid beskriver elevens utvecklingsmöjligheter. Vidare ger inte alla omdömena information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven har fått undervisning i.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Nybro kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 31 maj 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Bedömning

Nybro kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero:

- Säkerställa att planen mot kränkande behandling innehåller åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra under kommande året samt en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Motivering

Huvudmannen har en långtgående skyldighet att säkerställa att alla elever har en trygg skolmiljö. Som en del i detta arbete framgår av skollagen att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av skollagen framgår också att all personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. Rektorn i sin tur är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förkommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Skolinspektionen vill särskilt framhålla att personalens och rektors anmälningsskyldighet är kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda omständigheterna och vidta eventuella åtgärder utifrån de uppgivna kränkningarna. Därmed behöver även anmälan till rektorn och huvudmannen ske skyndsamt.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:10) om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling framgår bland annat att för att kunna bedriva ett systematiskt arbete mot kränkande behandling är det lämpligt att de rutiner som behövs finns sammanlagda i skolans plan mot kränkande behandling.

Kristvallabrunns skola har en plan mot kränkande behandling som till delar motsvarar författningarnas krav. Planen avser verksamheten i förskoleklass, grundskola årskurs 1–6 och fritidshem. Planen innehåller bland annat rutiner för personalens anmälningsskyldighet till rektorn, beskrivningar av kartläggningsarbetet, olika främjande insatser och målen för tidsperioden samt ansvar och arbetsgång vid situationer av kränkande behandling. De förebyggande insatserna är generella, och formulerade mål är inte tyd-

ligt förankrade i resultatet av kartläggningen. Detta medför att det i planen saknas en redogörelse för de konkreta åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under det kommande året, kopplade till resultatet av en aktuell kartläggning av situationen på skolan och till de olika verksamheternas behov. I planen saknas vidare en redogörelse av hur föregående års åtgärder har genomförts och rutiner för rektorns anmälnings-skyldighet till huvudman.

Sammantaget måste rektorn se till att skolans plan mot kränkande behandling innehåller åtgärder för att förebygga kränkande behandling som motsvaras av skolenhetens specifika behov och en redogörelse för föregående års åtgärder, så att den till fullo motsvarar författningarnas krav. Rektorn måste också säkerställa att det finns dokumenterade rutiner för rektorns anmälnings-skyldighet till huvudmannen, lämpligen i planen mot kränkande behandling.

Författning

6 kap. 8 och 10 §§ skollagen

Särskilt stöd

Bedömning

Nybro kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd:

- Säkerställa att det av åtgärdsprogrammet framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.
- Säkerställa att beslut om åtgärdsprogram fattas i enlighet med författningarnas krav.

Motivering

Av skollagen framgår att om en utredning visar att en elev ska ges särskilt stöd ska ett åtgärdsprogram utarbetas. Om utredningen istället visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska det fattas ett beslut om att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Åtgärdsprogrammet har en central roll i skolans arbete med särskilt stöd genom att vara en hjälp för personalen när det gäller planering och utveckling av den pedagogiska verksamheten kring den enskilde eleven. Det är samtidigt en skriftlig bekräftelse på de stödåtgärder som ska vidtas och bidrar till att ge en överblick.

Vidare framgår av skollagen att åtgärdsprogrammet ska beslutas av rektorn. Rektorn kan överlåta denna beslutanderätt, förutom i de fall stödet innebär särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning eller anpassad studiegång. Åtgärdsprogrammet eller beslutet om att inte utarbeta åtgärdsprogram är de formella besluten och det är dessa som ska skrivas under av beslutsfattaren samt innehålla en tydlig information om möjligheten att överklaga beslutet.

I Kristvallabrunns skola utarbetas åtgärdsprogram för elever som ska ges särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av ett exempel på åtgärdsprogram som utarbetats på skolan. Åtgärdsprogrammet anger vilka behoven är och hur de ska tillgodoses men

åtgärdsprogrammet är inte utformat som ett beslut. Det är inte underskrivet av beslutsfattaren och i besvärshänvisningen saknas information om att ett eventuellt överklagande ska ske inom tre veckor från den dag som vårdnadshavaren och eleven får del av beslutet. Åtgärdsprogrammet saknar också information om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta måste tydligt framgå av ett åtgärdsprogram, redan då beslutet om åtgärdsprogrammet fattas.

Sammantaget måste rektorn se till att åtgärdsprogrammen utformas som beslut och att det av besvärshänvisningen framgår inom vilken tid beslutet kan överklagas. Av åtgärdsprogrammen ska också framgå hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Författning

3 kap.9 § skollagen

28 kap. 16 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Nybro kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning:

- Se till att omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.
- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Motivering

Skriftliga individuella utvecklingsplaner utgör en del i skolans fortlöpande arbete med att informera elever och vårdnadshavare om elevens kunskapsutveckling. Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet, i en skriftlig individuell utvecklingsplan, ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Utvecklingsplanen ska också sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2012:16) för utvecklingssamtalet och den skriftliga individuella utvecklingsplanen och kommentarer till dessa, framgår att skriftliga individuella utvecklingsplaner konkret bör beskriva vilka insatser som skolan ska göra, och vad eleven och vårdnadshavaren kan göra, för att eleven ska ha framgång i skolarbetet. Omdömena ska inte innehålla beskrivningar eller värderingar av elevens personliga egenskaper.

Lärarna på Kristvallabrunns skola genomför utvecklingssamtal varje termin och i samband med dessa utarbetas skriftliga individuella utvecklingsplaner för eleverna. Skolinspektionen har tagit del av exempel på utvecklingsplaner upprättade under vårterminen 2012. Kvaliteten varierar i de omdömen som lärarna skrivit. Vissa omdömen ger god information om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven men flera omdömen saknar en sådan beskrivning. I exempelvis ämnena musik, bild och

idrott och hälsa, beskrivs istället företrädesvis elevens intresse, attityd och aktivitet. Det framgår dessutom inte alltid av utvecklingsplanerna konkret och tydligt vilka insatser som skolan behöver vidta för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen. Istället framställs i vissa fall generella insatser, som exempelvis att skolan ska "göra intressanta arbetsområden i geografi" och "anpassa undervisningen efter målen".

Sammantaget bedömer Skolinspektionen att det finns brister i skolans skriftliga individuella utvecklingsplaner. Rektorn måste se till att utvecklingsplanerna utarbetas enligt författningarnas krav, så att dessa kan vara ett verktyg för att synliggöra elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven.

Författning

10 kap. 12 och 13 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Sofia Lindstrand och Josefin Brüde Sundin deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Anette Bergstrand
Utredare/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).